

การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กรณีศึกษา ตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
The study of natural tourism potential in the case of Tambon Klong Kien, Amphoe Takua
Thung, Phang Nga province

ธนิชชา ชัยชัชวาลประทีป*

สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะอุตสาหกรรมบริการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
วิทยาเขตวังไกลกังวล ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติในตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา โดยในงานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชากรในท้องถิ่น และชุมชน ซึ่งอาศัยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ผสมผสานกับวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา และ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังตำบลคลองเคียนอำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติในตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา คือ การที่ประชากรในชุมชนมีความต้องการให้หมู่บ้านของตนเองเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และ ชุมชนมีความพร้อมและรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยว โดยพร้อมที่จะปรับตัวให้มีความสามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยว สำหรับการศึกษปัจจัยที่เอื้อต่อสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติพบว่า ตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา มีปัจจัยที่เอื้อต่อสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ความมีชื่อเสียง การเดินทางที่สะดวก การรักษาความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว และความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

คำสำคัญ: ศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, นักท่องเที่ยว, ปัจจัยที่เอื้อต่อสถานที่ท่องเที่ยว

Abstract

This research aims to study the potential of natural tourism and to study factors contributing to the natural attractions in Tambon Klong Kien, Amphoe Takua Thung, Phang Nga Province. This research uses Action Research methodology using local and community participatory processes (PAR: Participatory Action Research) based on qualitative methodologies combined with quantitative study methods. There are 2 groups of samples in this research, people living in Tambon Klong Kien, Amphoe Takua Thung, Phang Nga Province and tourists that come to Tambon Klong Kien, Amphoe Takua Thung, Phang Nga Province. The results of this study show that the potential of natural tourism in Tambon Klong Kien, Amphoe Takua Thung, Phang Nga Province is where the people in the community demand their own villages as natural attractions and the community is

ready and very pleased to welcome tourists. By ready to adapt to the ability to explain the knowledge transfer to tourists. For the study of factors contributing to natural attractions, it was found that Tambon Khlong Khan Amphoe Takua Thung, Phang Nga Province has many factors contributing to the tourist attraction, including the beauty of the tourist attraction, celebrity, convenient travel, security of tourist attraction, and the natural beauty of the tourist attraction.

Keyword: natural tourism potential, tourist, factors contributing to the tourist attraction

ผู้นิพนธ์ประสานงาน tanichar.cha@rmutr.ac.th

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ประเทศไทยกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวให้เร่งรัดพัฒนาพื้นที่พรมรดกและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ส่งเสริมบทบาทชุมชน ในการรักษาแหล่งท่องเที่ยว และวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมเพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมาตรการความสะอาดสร้างความปลอดภัยและป้องกันการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยวจากนั้นให้มี การบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของเอเชีย [1] ในภูมิภาคภาคใต้ที่มีเอกลักษณ์ทางกายภาพด้านภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อประโยชน์การท่องเที่ยวอย่างหลากหลายรูปแบบมากมายมหาศาลเพราะประกอบด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งด้านการอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางทะเล และกิจกรรมการท่องเที่ยวในด้านอื่น ๆ อีกมากมาย

จังหวัดพังงา มีทรัพยากรการท่องเที่ยวจำนวนมากและหลากหลายที่มีชื่อเสียง ส่วนใหญ่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มชายหาดและชายทะเล ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นของจังหวัดพังงา โดยเฉพาะอย่างยิ่งชายหาดเขาหลัก แหล่งดำน้ำลึกที่หมู่เกาะสิมิลัน แหล่งดำน้ำตื้นที่หมู่เกาะสุรินทร์ แหล่งท่องเที่ยวในอ่าวพังงา เช่น เขาพิงกัน เขาตะปู เกาะปันหยี และถ้ำลอด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น ถ้ำน้ำตก ภูเขา ป่าไม้ หรือ แก่ง หลายแห่งมีความสวยงามตาม ธรรมชาติเหมาะแก่การท่องเที่ยวได้ เป็นอย่างดี เช่น ถ้ำพุงช้าง น้ำตกโดนไพร น้ำตกโดนช่องฟ้า เป็นต้น

ตำบลคลองเคียน เป็นตำบล ๆ หนึ่งของอำเภอตะกั่วทุ่ง โดยได้ก่อตั้งขึ้นเป็นชุมชนเมื่อประมาณ 150 ปี ที่ผ่านมา ในเขตพื้นที่คลองเคียน ในสมัยก่อนมีต้นตะเคียนขึ้นเต็มไปหมด และมีลำคลองไหลผ่านเนินเขาสูงสู่ทะเล จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกของชุมชนแห่งนี้ ตำบลคลองเคียน อยู่ห่างจากที่ทำการอำเภอประมาณ 47 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัด ประมาณ 60 กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นหุบเขาสลับกับที่ราบลุ่ม มีอาณาเขตติดต่อกับภาคพื้นดินและชายฝั่งทะเลอ่าวพังงา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประกอบอาชีพประมงและเกษตรกรรมเป็นหลัก มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย มีศิลปวัฒนธรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีทำเทียบเรือที่มีความสะดวกสบาย ใกล้กับ

จุดท่องเที่ยวหลายจุดในอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรทางทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีอาหารทะเลที่สดอร่อย เป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญในจังหวัดพังงา [2]

จากบริบทที่ได้กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา มีศักยภาพในการสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาถึงปัจจัยที่เอื้อต่อการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และปัจจัยที่เอื้อต่อสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติในตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการวิจัย

พื้นที่ศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา

ระเบียบวิธีวิจัยงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชากรในท้องถิ่นและชุมชน (PAR : Participatory Action Research) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปจากการศึกษา ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ได้อาศัยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพผสมผสานกับวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ จึงทำให้เกิดเครื่องมือในการศึกษาหลายรูปแบบ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นขอบเขตในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลคลองเคียน อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังตำบลคลองเคียนอำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา

3. ข้อมูลและขั้นตอนวิธีการเก็บข้อมูล

3.1 เก็บข้อมูลจากเอกสาร โดยข้อมูลและแหล่งข้อมูลแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาบริบทเชิงการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ศึกษาศักยภาพพื้นที่ เช่น สิ่งดึงดูดใจ การเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ ความสามารถในการรองรับของ พื้นที่ ศักยภาพของชุมชน เช่น ความพร้อมของชุมชน การมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำชุมชน รวมทั้งความรู้ความเข้าใจของชาวบ้านที่มีต่อการท่องเที่ยว

(2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือศึกษาจากตำราทางวิชาการ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี

3.2 การเก็บข้อมูลจากการสอบถามและสังเกตการณ์ ซึ่งหมายถึงการเฝ้าดู หรือศึกษาเหตุการณ์หรือเรื่องราวโดยละเอียด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลควบคู่ไปกับการสังเกต

4. การเก็บข้อมูล

4.1 การสังเกตและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) คือผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นสำคัญไว้

ก่อน แต่ในระหว่างการสัมภาษณ์ใช้วิธีพูดคุยสอบถามเชื่อมโยงเรื่องราวให้สั่นไหว และยังใช้วิธีการสังเกต (Observation) โดยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) การสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรม และการแสดงบทบาทต่าง ๆ ในการแสดงความคิดเห็น

4.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) วิธีการนี้มุ่งหวังไปที่การค้นหาคำถามที่เป็นลักษณะการ แสดงความคิดเห็น โดยศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 2 ด้านดังนี้

(1) ด้านศักยภาพของพื้นที่ มีแนวคำถามดังนี้

- ด้านการเข้าถึง/สภาพการเข้าถึงชุมชน เช่น ที่ตั้งใกล้ถนนสายหลักหรือสายรอง สภาพถนนที่เข้าชุมชน ความ สะดวกในการใช้ยานพาหนะ ระยะเวลาทาง อัตราค่าบริการ เป็นต้น

- สิ่งดึงดูดใจและความงามของทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน เช่น ไฟฟ้า น้ำ โทรศัพท์ ห้องน้ำสาธารณะ ลานจอดรถ ความปลอดภัย ความสามารถในการรองรับของพื้นที่ สาธารณูปโภค ระดับสูง เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ร้าน ขายเป็นของที่ระลึก ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

(2) ด้านศักยภาพชุมชน มีแนวคำถามดังนี้

- การมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น ความคิดเห็นของคนในท้องถิ่น ความตระหนักและจิตสำนึกในคุณค่าของ ทรัพยากรของชุมชน

- ภาวะผู้นำชุมชน เช่นความสามารถในการบริหารจัดการ ความเป็นผู้นำในการทำงาน ชักจูงในการทำงาน และ การกำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชน

การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะวัดศักยภาพของพื้นที่

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งถามถึงปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวตำบลคลองเคียน อำเภอ ตะกั่วทุ่ง และความพึงพอใจ ความต้องการที่มีต่อพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้การสัมภาษณ์พูดคุยกับคนในชุมชน ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคยกับชุมชน พร้อมกันนี้ได้แจ้งความประสงค์ให้ชุมชนทราบและเข้าใจ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นไม่เป็นอุปสรรค เพราะ ชุมชนท้องถิ่นมีความต้องการการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองเป็นแหล่งท่องเที่ยวอยู่ก่อนแล้ว และทำการศึกษาความ ต้องการและเก็บข้อมูลของศักยภาพการท่องเที่ยว ศักยภาพของชาวบ้านในพื้นที่ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม โดยใช้วิธีในการเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้วิธี สอบถาม สัมภาษณ์ พูดคุย และการสังเกตร่วมกัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ร่วมกับกลุ่มแกน นำชุมชน โดยใช้เทคนิค AIC ในการดำเนินการกระบวนการกลุ่มให้เกิดแนวคิดร่วมกันในการวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน พร้อมกับแสวงหาวิธีแก้ปัญหา อันก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวร่วมกัน รวมทั้งการควบคุมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติ เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน แล้วนำข้อมูลที่ได้รับจาก

การเก็บข้อมูล มาวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และความพึงพอใจ ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยที่มีผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชากรในท้องถิ่นและชุมชน (PAR : Participatory Action Research) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปจากการศึกษา ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้อาศัยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพผสมผสานกับวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ จึงทำให้เกิดเครื่องมือในการศึกษาหลายรูปแบบ ซึ่งทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตรงมากที่สุด การวิจัยพบว่า ตำบลคลองเคียน เป็นตำบล ๆ หนึ่งของอำเภอตะกั่วทุ่ง จากทั้งหมด 7 ตำบล โดยมีประวัติการก่อตั้งชุมชน เมื่อประมาณ 150 ปี ที่ผ่านมา ซึ่งผู้ที่มาตั้งรกรากในสมัยแรก ๆ อพยพมาจาก จ.ปัตตานี สตูล นราธิวาส ในเขตพื้นที่คลองเคียน ในสมัยก่อนมีต้นตะเคียนขึ้นเต็มไปหมด และมีลำคลองไหลผ่านเนินเขาสูงชันทะเล จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกของชุมชนแห่งนี้ ตำบลคลองเคียน อยู่ห่างจากที่ทำการอำเภอประมาณ 47 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 60 กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นหุบเขาสลับกับที่ราบลุ่ม มีอาณาเขตติดต่อกับภาคพื้นดินและชายฝั่งทะเลอ่าวพังงา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประกอบอาชีพประมงและเกษตรกรรมเป็นหลัก มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย มีศิลปวัฒนธรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีทำเนียบเรือที่มีความสะดวกสบาย ใกล้กับจุดท่องเที่ยวหลายจุดในอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรทางทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีอาหารทะเลที่สด อร่อย นับเป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญในจังหวัดพังงา ศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (1) ชุมชน ผู้นำชุมชน และชาวบ้านมีความต้องการให้ชุมชนหมู่บ้านของตนเองเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยชุมชนต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ และผู้นำชุมชนและชาวบ้านยังต้องการเข้ารับการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวและยังต้องการการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวจากภาครัฐอีกด้วย (2) ในด้านของความพร้อม ชุมชนและชาวบ้านมีความพร้อมและรู้สึกดีใจอย่างมากที่จะต้อนรับนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งจะปรับตัวให้มีความสามารถอธิบายถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยว สามารถรักษาสภาพวิถีชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่นได้ และสามารถดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวได้ แต่ชาวบ้านยังมีความกังวลว่านักท่องเที่ยวจะมาทำลายสิ่งแวดล้อมของชุมชน ทศนคติตั้งกล่าวมีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ [3] ได้สรุปว่า จะต้องพัฒนาจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อประชาชน ให้การศึกษาและจูงใจนักท่องเที่ยวให้มีส่วนร่วมและรู้สึกซาบซึ้งถึงคุณค่าในความสำเร็จของทรัพยากรธรรมชาติอย่างนี้แล้ว สิ่งซึ่งชาวบ้านมีความหวาดระแวงน่าจะลดลง ระดับความร่วมมือและความพร้อมของชุมชนทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ/เจตคติ ทักษะ ปฏิบัติกิจกรรมและด้านการจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ทั้งหมดนี้หมายถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่จะนำไปสู่ความยั่งยืน ตามที่ [4] สรุปหลักการเบื้องต้นที่ส่งเสริมให้การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความยั่งยืน เริ่มจากสมาชิกมีจิตมุ่งมั่น เสียสละ อดทน ร่วมกันโอบอุ้มภารกิจชุมชนอย่างจริงจัง มีกระบวนการปรึกษาหารือของชุมชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

การบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวต้องมีการวางแผนเพื่อปรับปรุงและพัฒนา การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้นั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะชุมชนท่องเที่ยวต้องร่วมกันจัดการเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดนอกจากนี้ผลการวิจัยของ [5] ได้พบว่า การจัดการการท่องเที่ยวจะเกิดขึ้น ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านต่างไป เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางด้านการจัดการ นอกจากนี้ [6] ยังพบว่า การจัดการแหล่งท่องเที่ยว นั้นควรมีส่วนร่วมจากกลุ่มองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปหลากหลายอาชีพ ที่สำคัญเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว [8] โดยจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในตำบลคลองตะเคียนคือ (1) ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (2) ความมีชื่อเสียง (3) การเดินทางที่สะดวก (4) การรักษาความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว (5) ความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยแรกคือความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้ามาดูแลในเรื่องนี้ รวมทั้งชาวบ้านเจ้าของพื้นที่ก็จะต้องร่วมมือ ร่วมใจ ในการรักษาความสะอาดสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน ปัจจัยที่สองคือความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งตำบลคลองตะเคียนมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงมากมาย เช่น เกาะผักหวาน เกาะพนั ก เกาะห้อง ฯลฯ มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ปัจจัยต่อไปคือการเดินทางที่สะดวก จังหวัดพังงาสามารถเดินทางมาได้ทั้งทางบก ทางน้ำและทางอากาศ สามารถนั่งเครื่องบินมาลงที่สนามบินภูเก็ตหรือสนามบินกระบี่ได้ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านคมนาคมต้องพัฒนาเส้นทาง การเดินทางท่องเที่ยวให้มีความสะดวกสบายและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ตำบลคลองตะเคียน มีข้อได้เปรียบในด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม แต่จากการศึกษาพบว่าหากมีการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของแหล่งท่องเที่ยวแล้ว น่าจะทำให้เป็นสถานที่แห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นารายได้เข้าสู่ชุมชนและเจ้าของพื้นที่ได้มากขึ้นและยั่งยืน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีความรู้ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเข้ามา มีบทบาทในการให้ความรู้ การปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนในท้องถิ่น หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว
2. ควรส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาชุมชนตนเองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยกระตุ้นให้ องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน ให้ความสำคัญ
3. ควรส่งเสริมให้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมที่มีอยู่ เพื่ออนุรักษ์และรักษา วัฒนธรรมเหล่านั้นไว้ รวมทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม
4. ควรให้มีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยว ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อชุมชน และประวัติความเป็นมาของชุมชนกับชาวบ้าน และเยาวชนของชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจ ความภูมิใจ และข้อควรปฏิบัติในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

5.หน่วยงานของภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการวิเคราะห์และวางแผนการตลาด เพื่อให้ได้ความชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อกลุ่มตลาดเป้าหมาย และส่งเสริมการฝึกอบรมให้กับคนในชุมชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับตลาดท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมาย

5. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยใช้เวลาราชการในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยพะเยาที่อำนวยความสะดวกในการประสานงานการเข้าพื้นที่และการเดินทางเพื่อทำการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- [1] ฉัญญกมล ทองดีฆา, 2550,การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- [2] www.pr.prd.go.th/phangnga/main.php.tour [20 มกราคม 2560].
- [3] บุญธรรม จิตไธสง, 2530, แนวทางพัฒนานักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในสหวิทยาอีสานเหนือและสหวิทยาอีสานใต้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [4] พินินท์ นนทโคตร, 2544, ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จทางธุรกิจของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรภาคเหนือในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพื้นบ้าน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [5] ธนวัฒน์ ขวัญमुख, 2545, ศักยภาพของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาหมู่บ้านร่องเกล้า อุทยานแห่งชาติภูหินร่องเกล้า จังหวัดพิษณุโลก, กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยมหิดล
- [6] พจนา กริ่งไกร, 2545, การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม กรณีศึกษา ต.โป่งงาม อ.แม่สาย จ.เชียงราย เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่